

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2894/2552

นางสาวดวงพร คุปตะวาทีนผู้ร้อง นางละม้ายมาศ อ่องบางน้อยผู้คัดค้าน

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 1713

ย่อ / หลักกฎหมาย

การร้องขอให้ศาลตั้งผู้จัดการมรดกได้นั้นต้องมีเหตุจำเป็นตาม ป.พ.พ. มาตรา 1713 (1) ถึง (3) เมื่อไม่ปรากฏว่าผู้ตายมีทรัพย์สินมรดกอื่นนอกจากที่ดินพิพาทซึ่งหลังจากศาลชั้นต้นตั้ง ม. เป็นผู้จัดการมรดกของผู้ตาย ม. ได้จัดการมรดกเสร็จสิ้นแล้วก่อนที่ ม. จะถึงแก่ความตายโดยจดทะเบียนใส่ชื่อตนเองในโฉนดที่ดินพิพาทในฐานะผู้จัดการมรดกแล้วโอนที่ดินพิพาทให้แก่ ม. ในฐานะทายาทกรณีจึงไม่จำเป็นต้องตั้งผู้ร้องเป็นผู้จัดการมรดกของผู้ตายอีก ส่วนที่ผู้ร้องอ้างว่าการจัดการมรดกของ ม. ดังกล่าวไม่ถูกต้องนั้นเป็นข้อพิพาทในเรื่องของส่วนแบ่งมรดกซึ่งผู้ร้องชอบที่จะเสนอคดีเรียกร้องต่อกันโดยตรงอย่างคดีมีข้อพิพาทต่อไป

คำพิพากษา

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอว่า เมื่อปี 2538 ศาลชั้นต้นมีคำสั่งตั้งจำสิบเอกหญิงมะลิ เป็นผู้จัดการมรดกของจำโทธรรมบุญหรือนายธรรมบุญ ผู้ตาย ต่อมาปี 2546 จำสิบเอกหญิงมะลิถึงแก่ความตาย ผู้ร้องเป็นบุตรนางอุดมรวี ซึ่งเป็นทายาทผู้มีสิทธิรับมรดกของผู้ตายแต่นางอุดมรวีได้แสดงเจตนาสละมรดกผู้ร้องจึงสืบทอดมรดกจากนางอุดมรวีตามสิทธิ เนื่องจากจัดการมรดกของผู้ตายยังไม่เสร็จสิ้นและมีเหตุขัดข้อง ผู้ร้องไม่เป็นบุคคลต้องห้ามตามกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำสั่งตั้งผู้ร้องเป็นผู้จัดการมรดกของผู้ตาย ผู้คัดค้านยื่นคำคัดค้านว่า จำสิบเอกหญิงมะลิจัดการมรดกของผู้ตายเสร็จสิ้นแล้ว ผู้ตายไม่มีทรัพย์สินมรดกใดๆ ต้องจัดการอีก ผู้ร้องกับพวกร่วมกันจัดทำเอกสารเพื่อให้ศาลเชื่อว่าการจัดการมรดกของผู้ตายยังไม่เสร็จสิ้น กรณีไม่มีเหตุขัดข้องในการจัดการทรัพย์สินมรดกของผู้ตาย จึงไม่มีเหตุที่จะตั้งผู้ร้องเป็นผู้จัดการมรดกของผู้ตาย ขอให้ยกคำร้อง ศาลชั้นต้นมีคำสั่งตั้งผู้ร้องเป็นผู้จัดการมรดกของจำโทธรรมบุญหรือนายธรรมบุญ ผู้ตาย ให้มีสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมาย ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ ผู้คัดค้านอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษายืนให้ผู้คัดค้านใช้ค่าทนายความชั้นอุทธรณ์ 1,500 บาท แทนผู้ร้อง ผู้คัดค้านฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "...พิเคราะห์แล้ว ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังได้ว่า เมื่อปี 2538 ศาลชั้นต้นมีคำสั่งตั้งจำสิบเอกหญิงมะลิ เป็นผู้จัดการมรดกของจำโทธรรมบุญหรือนายธรรมบุญ ผู้ตาย ต่อมาปี 2546 จำสิบเอกหญิงมะลิถึงแก่ความตาย คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของผู้คัดค้านว่า กรณีมีเหตุขัดข้องในการจัดการมรดกของผู้ตายหรือไม่ ผู้ร้องอ้างเหตุขัดข้องในการจัดการมรดก 2 ประการ ประการแรก คือ ผู้ตายเป็นเจ้าของเงินกู้นายรังสรรค์ ตามเอกสารหมายเลข ร.13 ซึ่งเป็นว่าผู้ตายถึงแก่ความตายไปตั้งแต่วันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2538 และศาลชั้นต้นมีคำสั่งตั้งจำสิบเอกหญิงมะลิเป็นผู้จัดการมรดกของผู้ตายเมื่อวันที่ 18 เมษายน 2538 แต่เอกสารหมายเลข ร.13 ซึ่งเป็นหนังสือที่นายรังสรรค์ ทำขึ้นเพียงฝ่ายเดียวยอมรับว่าเป็นลูกหนี้เงินกู้ของผู้ตายทำขึ้นในวันที่ 15 กรกฎาคม 2544 เป็นเวลาภายหลังจากผู้ตายถึงแก่ความตายและจำสิบเอกหญิงมะลิได้เป็นผู้จัดการมรดกของผู้ตายแล้วถึง 6 ปี และผู้ร้องก็ไม่ได้นำนายรังสรรค์มาเบิกความยืนยันถึงการทำเอกสารหมายเลข ร.13 รวมทั้งมิได้มีหลักฐานในการทวงถามให้นายรังสรรค์ชำระหนี้ที่ค้างชำระแต่อย่างใด ขอนำสืบของผู้ร้องจึงมีพิรุธไม่น่าเชื่อถือ ไม่

มีน้ำหนักเพียงพอที่จะฟังได้ว่ามีเหตุขัดข้องเกี่ยวกับหนี้เงินกู้ดังกล่าว ประการที่สอง คือ ปัญหาเรื่องการแบ่งปันมรดกที่ดินโฉนดเลขที่ 31656 ตำบลวัดท่าพระ อำเภอบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ซึ่งปรากฏตามโฉนดที่ดินเลขที่ 31656 เอกสารหมายเลข ร.14 ว่ามีการจดทะเบียนเมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม 2538 ใส่ชื่อจำสืบบอทดึงมะลิในฐานะผู้จัดการมรดกของผู้ตายแล้ว และในวันเดียวกันนั้นมีการโอนมรดกเฉพาะส่วนของผู้ตายให้เป็นของจำสืบบอทดึงมะลิ จึงเป็นการจัดการมรดกเสร็จเรียบร้อยแล้ว และที่ดินมรดกแปลงนี้ไม่มีชื่อผู้ตายเป็นเจ้าของอยู่ต่อไป ส่วนที่ผู้ร้องอ้างว่า จำสืบบอทดึงมะลิจัดการที่ดินมรดกแปลงนี้ไม่ถูกต้องก็เป็นข้อพิพาทในเรื่องของส่วนแบ่งมรดกซึ่งชอบที่จะเสนอคดีเรียกร้องต่อกันโดยตรงอย่างคดีมีข้อพิพาทต่อไป จึงไม่จำเป็นต้องตั้งผู้จัดการมรดกด้วยเหตุดังกล่าวเพราะไม่เป็นประโยชน์แก่กองมรดกแต่ประการใด ดังนั้นข้ออ้างของผู้ร้องทั้งสองประการจึงฟังไม่ได้ว่ามีเหตุขัดข้องในการจัดการมรดก กรณีไม่ต้องตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1713 (1) (2) ที่จะใช้สิทธิเรียกร้องขอให้ตั้งผู้จัดการมรดก ที่ศาลล่างทั้งสองพิพากษามานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาของผู้คัดค้านฟังขึ้น" พิพากษากลับให้ยกคำร้องขอของผู้ร้อง ให้ผู้ร้องใช้ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสามศาลแทนผู้คัดค้านโดยกำหนดค่าทนายความรวม 5,000 บาท

องค์คณะ

สิริรัตน์ จันทรา · พิชัย อภิชาติอำมฤต · ณรงค์พล ทองจีน

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/2894/2552>